

holde mig dertil. Jeg kan ikke nøiere paapege, hvor der vil kunne gjøres Besparelser. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt det er absolut nødvendigt at møde i Marken med 50,000 eller 60,000 Mand, eller om man maaskee nogenlunde kan udrette det Samme for Fædrelandets Vel med en noget mindre Styrke; men jeg har tænkt mig, at, naar man anvendte omtrent 3 pCt. af den hele Befolkning i Marken, maatte det nogenlunde kunde slaae til, medens det foreliggende Forslag gaaer noget videre, idet det Mandskab, den høitagtede Krigsminister derefter vil have til sin Raadighed alene til Landhæren, nærmer sig 4 pCt. af den hele Befolkning, foruden hvad der skal anvendes til Flaaden. Jeg skal ikke paapege, hvor Noget skulde kunne trækkes fra — det har jeg allerede antydet —, men der er adskillige Bemærkninger, jeg skal tillade mig at gjøre til nærmere Overveelse saavel af den ærede Minister som af det eventuelle Udvalg. Paa Lønningerne troer jeg ikke, der er Noget at prutte af. Den Menige faaer sandelig ikke for Meget efter Udkastet, de, der staae ham nærmest, heller ikke, og hvad Officcersstanden angaaer, skal jeg aabent udtale, at det altid er forekommet mig, at det er den Klasse Embedsmænd i Staten, der ikke just er heldigst stillet. Der er imidlertid et Princip, der gjør sig gjældende saavel her som i alle andre Forvaltningsgrene, og det er Principet om Lønningstillæg. Naar en Mand — han være Overordnet eller Underordnet — bliver designeret til at have med en Forretning at gjøre, som ikke just hører til det egentlige Krigshaandværk, skal han have Tillæg, men dette kan jeg ikke billige. Naar en Mand tjener Fanen, naar han er Statsemdsmand eller Statstjener, har han sin Løn, og han maa da virkelig lade sig bruge, enten det nu er til at exercere, eller til at læse og skrive med sine Undergivne, naar han dertil har Dygtighed, ligesom det ingenlunde er sagt, at de Forretninger, der her ere nævnte som de, der skulde have Lønningstillæg, ere mere vanskelige eller ansvarsfulde end Soldatens egentlige Gjerning. Jeg taler her kun om Fredstid, ikke om Krigstid, thi Feltlivet er noget Andet; det er saa forskjelligt fra det mere rolige Garnisonsliv, at de to Ting ikke kunne sammenlignes

ved hinanden. Jeg troer altsaa ikke, det er heldigt, at den, der bliver udcommanderet til en eller anden Gjerning, som staaer i fjernere eller nærmere Berøring med den egentlig Krig, faaer saa og saa Meget i Lønningstillæg; det er naturligviis glædeligt for den, der er saa heldig at opnaae dette Gode, men, saavidt jeg kan skjønne, vækker det ofte Misundelse og Skinsyge hos dem, der ikke ere saa heldige. — Der er en anden Betragtning, jeg skal søge at gjøre gjældende, ogsaa af Hensyn til mulige Besparelser. Som Forholdet er nu og har været i en lang Aarrække, sørger Soldaten selv for sin Underbeklædning imod en Godtgjørelse, men jeg troer, det meget let lod sig gjenneføre, at han sørgede for sin hele Mundering, sin hele Beklædning, saavel den ydre som den indre. Jeg troer ikke, at jeg overdriver, naar jeg siger, at, hvis Staten vil udbetale Manden som Munderingsgodtgjørelse omtrent Halvdelen af, hvad den udgiver til hans Beklædning i Forening med alle de Indretninger, Institutioner og Embedsmænd, som vedrøre denne, vil Staten spare det Halve, og Manden vil være godt tjent dermed. Man vil maaskee sige, at det ikke vil gaae, at man da faaer en altfor broget Sammensætning, idet enkelte Soldater vilde møde med saadanne Klæder, at man ikke kunde være bekjendt at staae ved Siden af dem, og jeg skal dertil svare, at det vel er muligt, at det kan have sine Vanskeligheder og Misligheder i Begyndelsen, men naar Krigsministeriet fastsætter visse Regler om Beklædningen, om dens Farver og Figur, maa det vistnok gennem Udførelses- og Udbetningskredsene kunne controleres, at enhver Mand stadigt er i Besiddelse af saadanne Klæder. Det synes ogsaa mere at staae i Samklang med det Maaal, vi nu dog nærme os noget, end med den tidligere Ordning, men det kan, som sagt, gjerne være, at der kan paapeges Misligheder derved, medens jeg dog er fuldkomment overbevist om, at de ingenlunde ere større, end at de let ville lade sig overvinde. Den nuværende Ordning har ganske vist ogsaa mange Misligheder, og vi have saaledes haft Historier fra det militaire Varedepot, som ingenlunde have været synderlig opbyggende. Vi saae i Vinteren 1863—64 —